

Een bijzondere boom op een speciale manier verplant

Winnaar Raad-het-plaatje verplantingstechniek: wat is het goede antwoord?

Een aantal weken terug plaatsten wij op de Boomzorg-website een foto van een boomschijf van een iep uit een van de leslokalen van IPC Groene Ruimte, met daarbij de vraag wat deze schijf zo bijzonder maakte. Veel mensen bleken het juiste antwoord te weten en uit deze antwoorden hebben wij een winnaar gekozen.

Auteur: Janneke de Wit

2 min. leestijd

Van de 40 antwoorden die wij mochten ontvangen, hebben wij degene met het meest uitgebreide juiste antwoord als winnaar gekozen. Dit antwoord was afkomstig van **Harald Smit, eigenaar van het bedrijf Innlandet trepleie uit Noorwegen** en daar ook woonachtig. Op zijn verzoek zal de ARS-snoeischaar naar zijn ouders in Warnsveld gestuurd worden. Smit wist te vertellen dat er op de foto sprake is van een verplanting via de Newmanframe-techniek. Het stokje dat is te zien, is een essensteel die na het verplanten in de stam is geslagen. Dit is gedaan om het geboorde gat dat voor het hijsen is gemaakt, op te vullen. Zo zijn de wortelkruit en de stam vergrendeld en stabiel gehouden.

Over de techniek

De Newmanframe-verplantingstechniek werd in 1962 geïntroduceerd gepatenteerd door John Newman. Henk van Scherpenzeel, directeur van Boomtotaalzorg, geeft toelichting over de verplantingstechniek die dit bijzondere plaatje heeft opgeleverd: 'De boom van deze boomschijf is verplant door middel van een Newmanframe. De boom werd hierbij gefixeerd met een stalen pen, die dwars door de boom werd gestoken. Deze stalen pen werd bevestigd aan een stalen frame, waaraan vervolgens weer de kruit van de boom werd bevestigd.'

Als eerste wordt er steeds één meter rondom de kruit een sleuf gegraven. Vervolgens worden er onder en rondom de kruit nylon banden bevestigd, die worden vastgemaakt aan het frame. De ketting die bevestigd is aan het frame, trekt het geheel samen en zorgt ervoor dat er een hefconstructie ontstaat, waarmee de boom eenvoudig opgetild kan worden. Nadat de boom verplaatst is, wordt de stalen pen eruit gehaald en wordt in het ontstane gat een stuk van een essensteel geslagen.'

Gebruikelijk

'Vroeger was deze verplantingstechniek vrij gebruikelijk', vertelt Van Scherpenzeel. 'Vooral voor bomen die in het voorjaar verplant moesten worden, vormde deze techniek een goede oplossing. Wanneer een boom in het voorjaar verplaatst moet worden, is de sapstroom vaak al op gang gekomen. Men is dan bang dat de schors en de bast, die de sapstroom beschermen, door het ophijsen meegetrokken worden. Als de strop tijdens het verplanten iets verschuift, kan de schors loslaten van het hout en wordt de boom ernstig beschadigd of gaat hij zelfs dood. Met de Newmanframe-techniek wordt dit voorkomen. Dankzij het frame worden de stam en de

kruit stabiel gehouden en worden schors en bast beschermd.' Een bedrijf dat de verplantingsmethode veel toepaste, is Heidemij Bomendienst, waar Van Scherpenzeel zelf in de jaren 70 ook vier jaar heeft gewerkt.

Toepassing Newmanframe tegenwoordige tijd

Of de techniek tegenwoordig ook nog voorkomt? 'Incidenteel wordt de methode nog steeds wel eens gebruikt. BTL Bomendienst, die is voortgekomen uit Heidemij Bomendienst, past de techniek nog wel eens toe. Maar het gebeurt wel in mindere mate dan vroeger. Het probleem bij de methode is dat er toch wel een redelijk groot gat, met een diameter van 4 à 5 centimeter, in de boom wordt gemaakt voordat deze opgetild kan worden. De boom zal hier niet aan doodgaan, maar er bestaat wel een kans dat hij door dat gat gaat rotten en bijvoorbeeld vroegtijdig afbreekt. De methode is minder duurzaam dan andere methodes; daardoor is hij nu minder populair.'

Waarom is de iep op de foto zo bijzonder?

De specifieke iep op de foto stond aan de Middelste-gracht in Leiden en is daarna binnen Leiden verplaatst. Volgens Van Scherpenzeel was het niet zomaar een iep, maar een bijzondere boom. 'Opmerkelijk aan deze boom is dat hij na de verplaatsing beter is gaan groeien. De boom had eerste smalle jaarringen, wat erop duidt dat de groei niet optimaal was. Na verplanting kreeg hij bredere ringen. De boom heeft er nog vele jaren gestaan, maar is uiteindelijk door de iepenziekte doodgegaan.'

Be social

Scan of ga naar:

<http://www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-5842>

'Vroeger was deze verplantingstechniek vrij gebruikelijk'

Henk van Scherpenzeel

Aanbrengen Newman frame Meppel